

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.4 Szakterület	Római katolikus teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi hatásai						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Holló László						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Holló László						
2.4 Tanulmányi év	2019–2020	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	100				
3.8 A félév össz-óraszama	156				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Szakmai motiváció és elkötelezettség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektorral felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltárához való hozzáférés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Az Erdélyi Római Katolikus Státus sajátos intézményének és az egyházi autonómia (plébániai autonómia: egyházközség; egyházmegyei autonómia: Státus) történetének és gondolatiságának ismerete. Levéltári forrásokból származó adatok gyűjtési és feldolgozási módszereinek ismerete és használata.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A civil szerveződés fontosságának felismerése, érzékenység a laikusoknak az egyház életébe való bekapcsolódás felelősségét illetően. Szociális érzékenység.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Megismertetni a hallgatókkal az Erdélyi Római Katolikus Státus sajátos egyházi autonómiáját és társadalmi szerepét.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Szociális érzékenység kialakítása, különös tekintettel az egyház által a az oktatás terén nyújtható segítségre.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
I. <i>Bevezetés.</i>	A kurzus bemutatása	
II. <i>A Katolikus Egyház felépítése</i>	Interaktív előadás	ÉRSZEGI
III. <i>A világiak részvétele Krisztus országának szolgálatában</i>	Interaktív előadás	<i>Christifideles laici</i> ; HOLLÓ ¹ 2009.
IV. <i>A reformáció okai az Erdélyi Egyházmegyében („Ellenreformáció” - „katolikus megújulás”)</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; HOLLÓ 2018; BOCHKOR;
V. <i>A reformáció okai az Erdélyi Egyházmegyében</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; HOLLÓ 2018; GYÁRFÁS
VI. <i>A katolikus autonómia kezdetei az Erdélyi Egyházmegyében</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; GYÁRFÁS; BOCHKOR
VII. <i>A Státus a Habsburg uralom alatt</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; GYÁRFÁS; BOCHKOR
VIII. <i>A Státus ujjszervezése 1848 és 1873 között</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; GYÁRFÁS; BOCHKOR
IX. <i>A Státus a két világháború között</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ² 2009; HOLLÓ 2014; HOLLÓ 2017;
X. <i>A Státus ujjszervezése 1990 után</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ 2016.
XI. <i>A státusalapok és kegyes alapítványok jelentősége</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; POP 1934.
XII. <i>A Státus szerepe az oktatásszervezésben: státusgimnáziumok</i>	Interaktív előadás	<i>Jelentések (1880–1921).</i>
XIII. <i>A Státus szerepe a jelenben</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ 2016.
XIV. <i>Összefoglalás</i>	A kurzus	

Könyvészet**Jegyzet:**

- **HOLLÓ László, *A világiak által „vezetett” egyházmegye. Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi jelentősége, I. kötet. Kolozsvári Egyetemi Kiadó 2009, 264 p.***

Dokumentumok:

- II. János Pál pápa *Christifideles laici* kezdetű szinódus utáni apostoli buzdítása a világi hívőknek az Egyházban és a világban betöltött hivatásáról és küldetéséről, Budapest 1990.
- *A Erdélyi Római Katolikus Státus rendes közgyűlésének jegyzőkönyvei 1848–1931.*
- *A Gyulafehérvári latin szertartású Róm. Kat. Egyházmegyei Tanács rendes közgyűlésének jegyzőkönyvei 1932–1946.*
- *Jelentések az Erdélyi Római Katolikus Státus rendes közgyűléseire (1880–1921).*
- *Jelentések a Gyulafehérvári latin szertartású Róm. Kat. Egyházmegyei Tanács évi rendes közgyűléseire (1932–1946).*

Irodalom:

- *A volt erdélyi királyi főkormánysszék kebelében fennállott Katholikus Bizottság hatásköréről és az erdélyi kath. status-gyűlés és igazgató-tanács által követendő eljárási módozatról eredeti okmányok alapján,* (Továbbiakban *Katholikus Bizottság hatásköréről*) Gy.-Fehérvár 1876.
- [GYÁRFÁS Elemér], *Az erdélyi katolicizmus multja és jelene*, Dicsőszentmárton 1925.
- BOCHKOR Mihály, *Az erdélyi katolikus autonómia*, Kolozsvár 1911.
- ENDES Miklós, *Erdély három nemzete és négy vallása autonómiájának története*, Budapest 1935.
- ÉRSZEGI Márk Aurél, *Pápa, Szentszék, Vatikán*, Budapest 2014.
- HOLLÓ László, *Egy nemzetközi egyezmény sorsa a román törvényértelmezés útvesztőiben. A Szentszék és a Román Kormány között 1927. május 10-én megkötött konkordátum IX. szakaszának értelmezésére vonatkozó egyezmény (Accord) sorsa.* In: Lönhárt Tamás–Nagy Róbert Miklós–Hunyadi Attila-Gábor (szerk.): *Gazdasági társadalmi és szellemi modernizáció Kelet-Közép-Európában.* In honorem Prof. Univ. Dr. Csucsuj István, Kolozsvár 2017, 174–190
- HOLLÓ László, *Az Erdélyi Római Katolikus Státus tegnap, ma és holnap.* In: HOLLÓ László (szerk.), *Gyárfás Elemér a „civil püspök”. A Gyárfás Elemér halálának 70. évfordulója alkalmából tartott emlékkonferencia előadásai*, Budapest–Kolozsvár 2016, 26–62.
- HOLLÓ László, *A Szentszék és a Román Kormány között 1927. május 10-én kötött konkordátum IX. szakaszának értelmezésére vonatkozó 1932. május 30-ai egyezmény elő- és utótörténetéről.* In: *Studia Theologica Transsylvaniensia.* Gyulafehérvár 17/2 (2014) 163–180.
- HOLLÓ László, *Az egyházközségek papválasztói joga az erdélyi egyházmegyében.* In: Marton József–Bodó Márta (szerk.), *Ezeréves múltunk. Tanulmányok az erdélyi egyházmegye történelméről*, Budapest-Kolozsvár 2009, 93–113
- HOLLÓ László (szerk.): *Katolikus autonómia. Fejezetek az Erdélyi Római Katolikus Státus történetéből*, Csíkszereda 2007.
- HOLLÓ László, *A reformáció hatásai az erdélyi egyházmegyében és a laikusok szerepe a katolicizmus fennmaradásában*, 2018. (Kézirat)
- POP, Valeriu, *Acordul dela Roma*, Cluj 1934.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető	A szemináriumi tevékenység megbeszélése	
Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi hatásai c. szeminárium keretében a hallgatók levéltári kutatást végeznek.	A kutatás két formában történhet: 1. Egy a Státussal kapcsolatos szabadon választott téma tudományos igényességgel történő feldolgozása. 2. Az Igazgatótanács 1919-1921 közötti években tartott rendes és rendkívüli gyűlései kéziratban meglévő jegyzőkönyvek átirása illetve számítógépre vitele. Az anyagot Vajda	A hallgatók munkájuk eredményét a szemináriumok keretében – PPT vázlattal kísért vetített formában – kötelesek bemutatni.

	Anitától a Státuslevéltár levéltárosától lehet befényképezve megkapni.	
Összefoglalás	A szeminárium kiértékelése a kutatott téma, vagy a Státus igazgatótanácsi jegyzőkönyv digitalizált részének PPT vázlattal kísért bemutatása alapján történik.	
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> Az Erdélyi Római Katolikus Státus igazgatótanácsának 1916 és 1918 között megtartott rendes és rendkívüli gyűlésének jegyzőkönyvei. In: Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltár IV. 4/a Jegyzőkönyvek, 66–68. kötetek. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> A munkáltatók (Egyház, iskola) visszajelzései azt igazolják, hogy a programunk megfelel a szakmai elvárásoknak
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévi kollokvium.	30 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy választott téma tudományos igényességgel történő feldolgozása vagy jegyzőkönyv-digitalizálás.	Az elkészült dolgozat vagy jegyzőkönyv kiértékelése	20
	A kutatási eredmény – PPT vázlattal vetített – bemutatása.	A bemutatott referátum kiértékelése	10 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Az Erdélyi Római Katolikus Státus történelmének és intézményes formájának, illetve a világiak Krisztus országának szolgálatában való részvételének ismerete. Egy szabadon választott szemináriumi téma tudományos igényességgel történő feldolgozása és szemináriumi előadás keretében történő bemutatása. Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45 % megszerzése. 			
10.8 A félévi vizsga formája			
<ul style="list-style-type: none"> A félévi vizsga szóbeli formában történik. Minden félévi vizsgára jelentkező hallgató az előadott anyaggal kapcsolatban megadott összefoglaló tételekből a vizsgáztató tanár által feltett kérdésekre adott lényegre törő válaszokkal vizsgázik. A félévi vizsgára a tételsort a szessziót megelőző héten lesz kiadva. 			
10.9 A szemináriummal kapcsolatos elvárások			
<ul style="list-style-type: none"> A szeminárium egy a Státussal kapcsolatos szabadon választott és az előadóval egyeztetett téma tudományos igényességgel történő feldolgozása, vagy az Erdélyi Római Katolikus Státus Igazgatótanácsának 1919 és 1921 között megtartott rendes és rendkívüli gyűléseinek jegyzőkönyveiből (In: Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltár IV. 4/a Jegyzőkönyvek, 69–72. kötetek.) ötven oldal digitalizálása és mindkét esetben szemináriumi előadás keretében történő önálló, PPT bemutatóval kísért interaktív bemutatásának értékeléséből áll. 			
10.10 Az életvitelszerűen nem Kolozsváron tartózkodó, esetleg Kolozsváron tartózkodó, de bármilyen			

okból az előadásokat és szemináriumokat nem látogató hallgatók esetén az elvárások a következők:

- Az előadásokon való jelenlét a félév elején jelzett időpontban a jelenléti lista alapján - 15 %;
- Egy, a Státussal kapcsolatos szabadon választott és az előadóval egyeztetett téma tudományos igényességgel történő feldolgozása a módszertani szabályok figyelembevételével (különösen a forrásmunkák pontos idézése) 13 oldal (egy-egy oldal cím-, tartalomjegyzék- és könyvészet, valamint 10 oldal tényleges szöveg Times New Roman 12 betűméret, másfeles sorköz) terjedelemben. Vagy az Erdélyi Római Katolikus Státus Igazgatótanácsának 1919 és 1921 között megtartott rendes és rendkívüli gyűlésének jegyzőkönyveiből (In: Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltár IV. 4/a Jegyzőkönyvek, 69–72. kötetek.) ötven oldal digitalizálása. Mindkét esetben a dolgozat leadási határideje: december 15. - 20 %.
- Az Erdélyi Római Katolikus Státus Igazgatótanácsának 1919 és 1921 között megtartott rendes és rendkívüli gyűlésének jegyzőkönyveiből (In: Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltár IV. 4/a Jegyzőkönyvek, 69–72. kötetek.) száz oldal digitalizálása. Az anyag leadási határideje december 15. - 35 %.
- 4. A félévi vizsga - 30 %.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2019. április 24

Dr. Holló László

Dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2019. április 27

Dr. Zamfir Korinna